

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942 augusztus 28.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 193. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Lévélcím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Tizenkét japán hadosztály áll készen India megtámadására

Sztalingrádot körülvették a német csapatok, rövidesen nagy szovjet erők bekerítése és megsemmisítése várható — Nagy hevességgel folyik a volgai csata — A Szovjet tömegtámadásai továbbra is eredménytelenek — A német légierők bombázóport zudítottak Közép- és Keletangliára — Amerikai katonai szakértő USA támadást vár Dakar, a Zöldfoki, Kanári és Azori szigetek ellen

A szárazföldi harcterek közül pillanatnyilag csak a keleti arcvonalon folynak nagyarányú események, míg Egyiptomban, Indiában és a Közelkeleten viharelőtti csönd van.

Keleten

a minden eddigénél nagyobb hevességű harcok jellemzik a helyzetet. Mint a német jelentésekből kitűnik, a szovjet arcvonalon a Don kanyartól délre, a Kaukázusban, Sztalingrád előtt és a Volga, valamint a Káspi-tenger irányában eredményesen fejlődnek a nagyszabású német hadműveletek, annak ellenére, hogy a szovjet csapatok mindenütt szívós ellenállást fejtenek ki. A Don kanyartól északra a bolsevista hadseregek támadnak és különösen Kaluga és Rzsev térségében öltöztek nagyobb méreteket a harcok.

Délen több irányú a német előretörés. Mindenekelőtt Sztalingrád körül öltöztek döntő jelentőséget a küzdelmek. A várost a legnehezebb méretű, első ízben most bevetett nagy német ütegek és a német légierők állandó tűz alatt tartják. A mélyen tagozott, kitűnően kiépített védelmi rendszer adta előnyök felhasználásával szívósan védekeznek a szovjet csapatok, a németek azonban ennek ellenére jól haladnak előre és több irányból megindított előretörésük máris megpecsételte a város sorsát. Sztalingrádban egyre nagyobb méretű a pusztító tüzvész, amely a tonnaszámba ledobott német bombák nyomán keletkezett. Sztalingrádtól délre a Kalmük földön és még délre Groznij irányában a Káspi-tenger felé nyomulnak előre a németek. A grozniji olajvidéket is rendkívüli szívóssággal védelmezik az oroszok. A Kaukázus hegyláncolatában változatlanul tartanak a heves küzdelmek, a Fekete-tenger vidékén pedig Tuapsze, Novo Roszjszk és Szatum bolsevista kikötővárosok állanak a hadműveletek előterében.

A Don kanyartól északra a szovjet erők elkeseredett hevességgel napról-napra megismételt, de eredménytelen támadásai és a tengelyerők szívós védekezése jellemzi a helyzetet. Mint a Német Távirati Iroda hivatalos helyéről nyert értesülés közli, a középső arcvonalszakaszon négy hét óta tartanak a hiába-való szovjet támadások. Rzsev és Medin környékén napról-napra a legkeményebb követelményeket támasztják az ellenséges hadműveletek a német és szövetséges erőkkel

szemben. A szovjet ember és anyag-pazarló támadásai azonban jelentéktelen helyi betörésektől eltekintve nem vezettek eredményre. Többtíz-ezer halottat és foglyot és a páncélosok és repülőgépek ezreit vesztette már el a Szovjet ezekkel a kétségbeesett próbálkozásokkal és mindössze annyi eredményt ért el, hogy egy jelentéktelen, gránátölcsérek-től felszaggatott terepsávot nyert. A németek számos betört ellenséges erőcsoportot körülvártak és megsemmisítettek és a Szovjet véres veszteségei igen jelentősek. A német légihaderő és a nehéz ütegek nagyban hozzájárulnak a szovjet támadások elhárításához azzal, hogy az ellenséges erőket már készenléti állásokban támadják és szétszórják. A német légierők hatalmas arányokban fejtik ki tevékenységüket és többek között valamennyi Moszkva körüli ellenséges támaszpontot bombákkal árasztották el. Jellemző a harcok eredményességére, hogy a nap folyamán a németek 108 ellenséges repülőgépet semmisítették meg egy saját gép elvesztésével szemben.

A Szovjet

szükségét érezte annak, hogy eredménytelen támadásait úgy állítsa be, mintha nagy győzelmeket aratott volna és különjelentésben ismertette az állítólagos német veszteségeket és az elért területnyeréseket. Német részről hivatalos közleményben mutatnak rá arra, hogy a Szovjet csak hangulateltetés céljából, kétségbeejtő helyzete miatt adott ki jelentést nem létező győzelmekről és hangsúlyozzák, hogy a harcokról a német jelentés számol be hiven. A Szovjet adatai önkényesek és erősen túlzottak. Nincs szó nagyobb szovjet területnyerésről, hanem mindössze arról, hogy a németek néhány helyen pár kilométerrel hátrább jobb állásokban helyezkedtek el. Még ha igaz volna is a szovjet jelentésben említett 50-60 kilométeres előretörés, ami nem felel meg a valóságnak — mondják német illetékes helyen — az is eltörpülne a németek hatalmas arányú sikerei mellett a Kaukázusban és a déli hadszíntéren.

Nyugaton

a légitvékenység újra nagyobb arányokban bontakozik ki. A németek bombázóport zudítottak Folkstone déli angol város hadifortosságú üzemre és sok találatot értek el, többek között a vasutvonalban is. Középanyan Lynn vidékét támadták,

ahol iparüzemekben okoztak jelentős károkat. Támadták még Hullt és keletangliai célpontokat. Nagy tüzeket okoztak a bombák.

Az angolok a megszállt nyugati területekre és Németország egyes vidékeinek polgári célpontjaira dobtak bombákat.

Itt jegyezzük meg, hogy Svédország partvidékén tegnap nagy ágyuzást hallottak. Azt hiszik, hogy a Kattegatban nagyobb tengeri csata folyik. A svéd tengerészeti hatóságok nem erősítették meg a hírt. Később megszóltattak Koppenhága légvédelmi ütegei is. Részletes jelentések még hiányoznak.

Egyiptomban

— mint a pénteki olasz hadijelentés közli — az angol felderítő egységek erős tűzérővel előkészítés után megtámadták a tengely állásait. A támadást főlegyenesen visszaverték.

Egyébként — mint az olasz hadijelentés napról-napra közli — állandóan nagyszabású utánpótlás szállítás folyik Rommel számára, aki hadseregével egyelőre lábhoz tett fegyverrel vár a támadásra alkalmas pillanatra.

A második arcvonal

terveivel kapcsolatban a Washington Post c. amerikai lap azt írja, hogy egy hónapon belül feltétlenül meg kell valósítani az angolszászoknak ezt a tehermentesítő támadást, különben a tengelyhatalmak olyan nagyjelentőségű pozíciókat foglalnak el, amelyek döntő módon hatnak ki a háború befejezésére. Idéz a lap egy moszkvai véleményt, mely szerint megérett az örültek házára az, aki a szövetségesek győzelmét még most is biztosra veszi, ha nem indítanak nagyobarányú támadást.

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a német csapatok a Kaukázusban újabb magaslati hágókon kényszerítették ki az átvonulást és szétvert ellenséges harcscsoportokat semmisítették meg.

Sztalingrádtól nyugatra a német csapatok az ellenség makacs ellenállása ellenére újabb tért nyertek. A szovjet kétségbeesett elhárító támadásai során a németek 135 páncélost semmisítettek meg, illetve zsákmányoltak. Erős harci és közelharcú gépek megsemmisítő hatással támogatták a német csapatok hadműveleteit, a zuhanóbombázók pedig éjjel-nappal folytatták Sztalingrád bombázását.

A Volgán két nagy szovjet szállítóhajót és egy teherhajót elsüllyesztettek a németek.

Kalugától délkeletre és Rzsev vidékén újból összeomlottak az ellenség támadásai. Az Ilmen tótól délre nagy erővel ismételték meg támadásaikat a szovjet csapatok. Ezen az arcvonal szakaszon 35 ellenséges repülőgép semmisült meg.

Nyugaton a megszállt területek felett 15 gépet veszített az ellenség. A német előőrhajók három gépet lőttek le. Eredménytelen nappali zavaró támadások után péntekre virradóra újabb támadást intéztek az angolok Németország nyugati és északnyugati területei, különösen Kassel ellen. A német légvédelem 35 angol gépet lelőtt.

Az angolok augusztus 14-e és 27-e között 313 repülőgépet veszítettek, ebből 62 Északafrikában és a Földközi tengeren pusztult el. Ugyanezen idő alatt a németek az angolokkal szembeni harcban 63 repülőgépet veszítettek.

(Bud. Ért.) Sztalingrád előtt feltartóztatlanul halad előre a német támadás. Egy páncélos hadosztály 40 kilométeres mélységben betört a kiépített védelmi övezetbe. A siker kihasználása most van folyamatban. Berlinben azzal számolnak, hogy rövidesen nagy ellenséges erők bekerítésére és felmorzsolására kerül sor.

Japán erők India határán

(Bud. Tud.) Londoni jelentések szerint Wavell indiai főparancsnok újból Indiában tartózkodik. Egyébként attól tartanak, hogy a japán támadás most már küszöbön áll India ellen, tekintve, hogy a monszun megszűnt. Ugy tudják, hogy Japán Thaiföldön 5, Szingapurban 2, Burmában pedig öt hadosztályt tart készenlétben az indiai Assam tartományba való betörés céljából.

Az olasz csapatok hatszoros fölényben lévő ellenséges erőket vertek vissza

Hat nap óta tart az elkeseredett szovjet támadás a Don kanyarban

Róma, augusztus 28.

A Stefani iroda harctéri tudósítója hosszabb jelentésben számol be a keleti arcvonalon küzdő olasz hadtestek hősi küzdelmeiről. A jelentés szerint a Don-kanyart védő olasz hadosztályok állásai ellen augusztus 20-a óta folyik a szovjet támadás. Az első nap sikerült az ellenségnek átjutnia a folyón, az olaszok azonban heves ellentámadással visszavetették az ellenséget és helyreállították az arcvonalat. 22-én és 23-án az ellenség újabb nagy erőkkel támadott, de ezek a támadások is súlyos szovjet veszteségek mellett omlottak össze. A szovjet csap-

patok továbbra is folytatták támadásaikat, amelyeknek a célja valószínűleg a Sztalingrád elleni német támadás ellensúlyozása volt: Az azóta megismételt támadások során az olaszok hatszoros számbeli fölényben lévő ellenséget vertek vissza. Különösen a feketeingések tüntették ki magukat. A gyalogsági rohamok után az olasz lovasság is bekapcsolódott a küzdelembe és nagy veszteségeket okozott az ellenségnek. Az ellenség mindezekig a legkisebb sikert sem tudta elérni nagy támadásaival, míg az olaszok ismételtén öregbítették jó hírnevüket.

Közös szovjet-angol parancsnokság alá vonják a Középkeletet

Zsukov tábornokot a szovjet védelem helyettes népbiztosává nevezték ki

Stockholm, augusztus 28.

(Német Távirati Iroda) A TASS szovjet híroroda jelentése szerint a szovjet népbiztosok tanácsa Zsukov tábornokot a szovjet védelem helyettes népbiztosává nevezte ki.

Róma, augusztus 28.

(Bud. Ért.) A középkeleti jelentések alapján nyilvánvalónak látszik, hogy Wilson tábornok Timosenko főhadiszállásán Sztalinval is folytatott tanácskozásokat. A Telegrapho ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy a megbeszélések célja közös szovjet-angol védelmi front létesítése Irákban és Iránban. Egyes hírek szerint Wilson tábornok olyan ember, akiben Sztalin is megbízik, török értesülések azonban megcáfolják ezt

az állítást és úgy tudják, hogy Sztalin köti magát ahhoz, hogy csak szovjet tábornok lehet a középkeleti angolszász-szovjet erők főparancsnoka.

OT KIVÉGZÉS OSLOBAN

Oslo, augusztus 28.

(Bud. Ért.) Az oslói norvég hadbírószám most ítélték azon nyolc vádlott ügyében, akiket a múlt év februárjában az oslói pályaudvar ellen elkövetett merénylet elkövetésével gyanúsítanak. A bíróság öt vádlottat — közöttük egy hadnagyot — halálra, a másik háromot börtönbüntetésre ítélte.

Súlyos árat fizetnek az angolok légitámadásaikért

Berlin, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol légierők péntekre virradóra Németország nyugati, középső és északi tartományaira dobta bombáikat. Egyes helyeken polgári ingatlanokban károk keletkeztek. A német légvédelem hat brit gépet lelőtt.

Az angolok nagy árat fizetnek a német és a német megszállás alatt álló nyugati területek elleni légitámadásaikért. Tegnap délután egy angol bombázóraj számos vadászgép védelmében a Somme torkolata felett berepült a francia partvidékre és bombákat dobott az abevillei repülőtérré. A német vadászok megtámadták az ellenséget és 13 brit vadászgép lángolva zuhant le. Német repülőgépvészteség nem volt. A brit támadás kisebb kárt okozott a repülőtéren.

Az esti órákban több négymotoros angol bombázó vadászgépek védelmében hiábavaló kísérleteket tett, hogy Rotterdam fölé repüljön. A német vadászok megakadályozták az ellenséget bombái ledobásában és a britek kénytelenek voltak visszavonulni.

ELSULLYEDT AMERIKAI HAJÓK

Amsterdam, augusztus 28.

A Német Távirati Iroda átveszi a brit hírszolgálat jelentését, mely szerint az USA egyik 1600 tonnás torpedórombolója az Atlanti óceánon összeütközés folytán elsüllyedt. Az USA tengernagy hivatalának jelentése szerint a tengely buvárhajói a mexikói partok mentén elsüllyesztettek egy amerikai hajót.

Berlin:

Churchill ismét térdre esett Sztalin előtt

Berlin, augusztus 28.

A Völkischer Beobachter „Churchill újra térdre esett Sztalin előtt” című cikkében foglalkozik azokkal a brit intézkedésekkel, amelyek Moszkvára hozták meg. A lap szerint a Daily Worker és The Week c. kommunista lapokat Sztalin ultimátumára engedélyezte a brit kormány. A dieppei sikertelen kísérlet nem az egyetlen következménye a moszkvai tárgya-

lásoknak. Sztalin ultimátuma törvényerőre emelkedett Angliában.

A továbbiakban arról ír a német lap, hogy Roosevelt is tehetetlen Litvinov szovjet nagykövettel szemben, aki kommunista propaganda központját szervezte át a washingtoni szovjet nagykövetséget, és innen látítja Amerika népi a moszkvai utasítások értelmében.

Indiában figyelmeztetés nélkül tüzel a karhatalom a rombolókra és egyetemleges büntetéseket szabnak ki

Bombay, augusztus 28.

(OFI) Bihar tartomány kormányzója felhívásban figyelmezteti a lakosságot arra, hogy a karhatalom minden előzetes figyelmeztetés nélkül sortűzet ad, ha a tüntetőket fosztogatásokon vagy rombolásokon érik. Azoknak a falvaknak és városoknak lakosságára, hol zavargások történnek, együttes büntetéseket szabnak ki. Ezt

a rendeletet már alkalmazták is padnai körzet három faluja ellen.

Megtorpedóztak egy török hajót

Isztanbul, augusztus 28.

(OFI) A Fekete tengeren ismeretlen nemzetiségű buvárnaszád megtorpedózott egy bolgár

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 158.

Csütörtök-Hétfő

Dankó Pista

FŐSZEREPBEN: JÁVOR PÁL, SIMOR ERZSI
LUKÁCS MARGIT

Szeptember 1-től d. u. 6 órai kezdettel is tartunk előadást.

Pótműsor: magyar és német híradók

vizeken haladó török hajót. Az elsüllyedt hajó nevét és tonnatartalmát nem közölték.

ROOSEVELT BESZÁMOLT A SALAMON-SZIGETI CSATÁRÓL

Washington, augusztus 28.

(OFI) Roosevelt elnökletével összeült a csendesóceáni haditanács, amelyen az amerikai elnök beszámolt a salamonszigeti tengeri és légi csatáról.

A japánok lerombolták és felgyújtottak egy kínai amerikai légitámaszpontot

Lisszabon, augusztus 28.

Amerikai hírforrások szerint a japánok lerombolták és felgyújtották Csuhsien kínai várost, amelyet az angol és amerikai légierők támaszpontul használtak fel Japán elleni légitámadásokra.

A TOROK HATÁR MENTÉN LEZUHANT EGY SZOVJET REPÜLŐGÉP

Isztanbul, augusztus 28.

Az OFI hírszolgálati iroda jelentése szerint a szovjet-török határ mentén lángolva a tengerbezuhan egy szovjet repülőgép. Két pilótáját török halászok megmentették.

A NEMZETI KINA HARCA AZ ANGOL-SZÁSZOK ELLEN

Nanking, augusztus 28.

Most 100 éve, hogy Kína és Anglia között megkötötték a nankingi egyezményt. Az évforduló alkalmából a nemzeti Kína külügyminiszter beszédet mondott. Hangzott, hogy a nankingi egyezmény Anglia imperialista céljait szolgálta és eredményeképpen Kína éppúgy mint India félgymarmati sorsra jutott. Anglia mindenáron igyekezett éket verni Kína és Japán közé és megakadályozta minden közeledési kísérletüket. A nemzeti Kína most Japánnal egyetemben azért harcol, hogy minden időkre kizárja Anglia befolyását az ázsiai térségből, megteremtse az új rendet és szabaddá tegye Ázsiát. Miután Amerika mindig támogatta Anglia törekvéseit, a harc Amerika ellen is folyik. Kína lemossa a gyalázatot.

ALBÁN FASISZTÁK RÓMÁBAN

Róma, augusztus 28.

(Stefani) Az albán nemzeti fasiszta párt főtitkára számos vezetőszemélyiség kíséretében Rómába érkezett. Tegnap látogatást tettek a fasiszta párt székházában. A látogatás alkalmával mindkét részről elhangzott beszédek az albán-olasz sorsközösséget és a két népnek a végső győzelembe vetett rendithetetlen hitét hangsúlyozták.

ROBBANÁS EGY PÁRIZSI MOZIBAN

Párizs, augusztus 28.

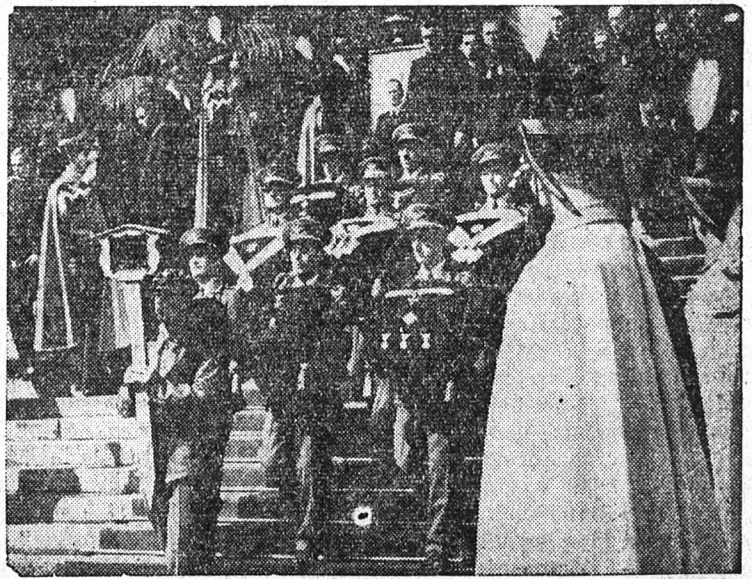
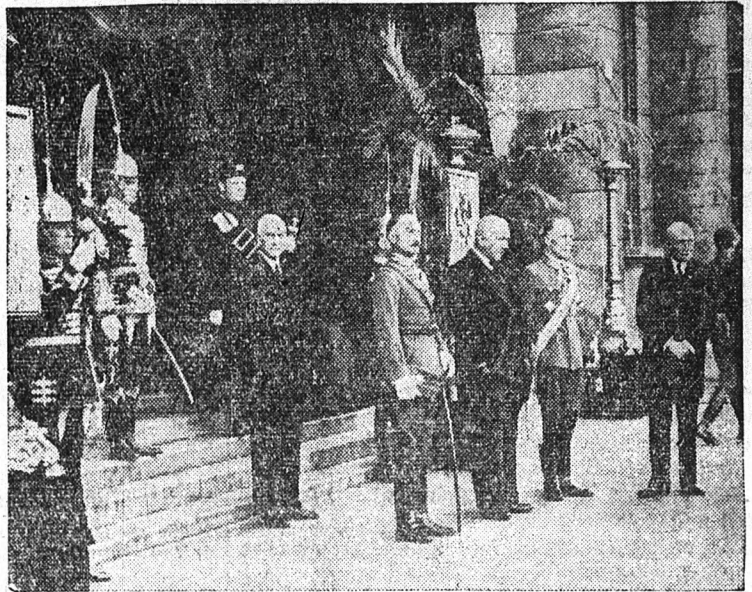
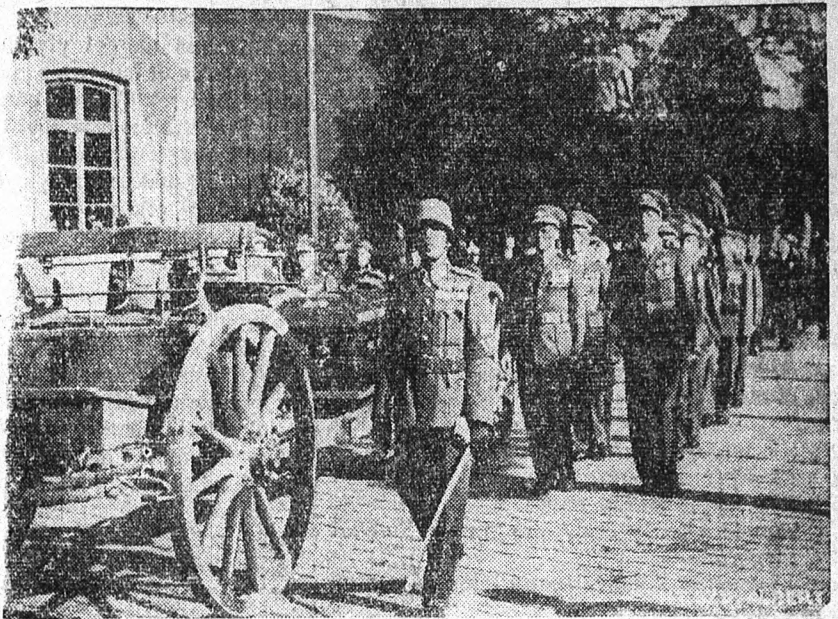
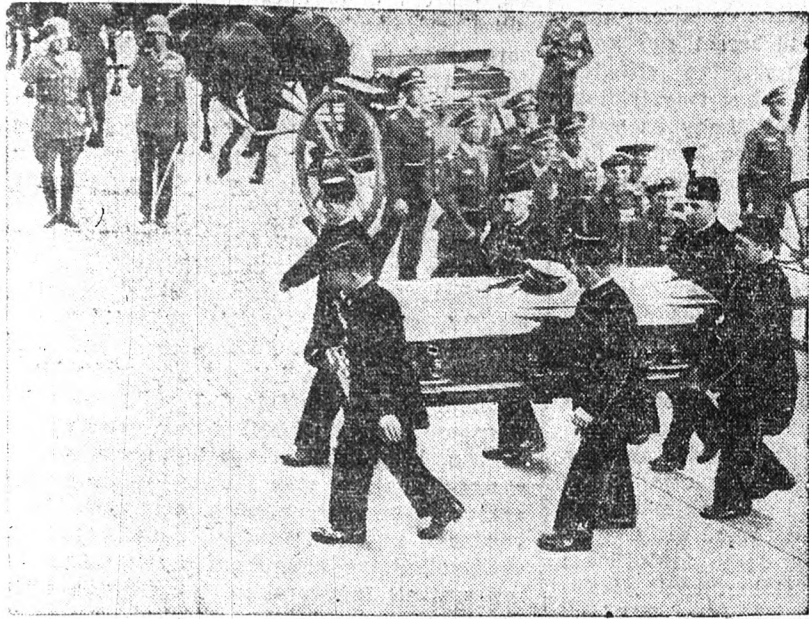
(OFI) Az Olimpia moziban egy propaganda előadás során robbanás történt. Egy ember meghalt, 22 megsebesült.

PUSZTÍTÓ FÖLDRENGÉS ALBÁNIÁBAN

Tirana, augusztus 28.

Tegnap reggel 8 óra 15 perckor pusztító földrengést élt át Peskopija északalban falu. A földrengés, amelyet számos más városban is éreztettek, olyan erejű volt, hogy a falu házainak 80 százalékát rombadöntötte. Súlyos károkat okozott a földmozgás Macelavában is. Már az első jelentések is több halálos és sebesült áldozatról számolnak be.

A Kormányzóhelyettes utolsó útja

AZ Ő IFJUSÁGA, AZ Ő HŐSI TETTE MEGUJUL
AZ ELJOVENDŐ MAGYAR NEMZEDÉKBEN ÉS
ERŐT AD AZ EGÉSZ MAGYAR NEMZETNEK

A csendőrség harca a bácskai kommunisták ellen

A Csendőrségi Lapok augusztus 15-iki számában vitéz Kóvács Jenő dr. százados írja a következőket:

1941 július 27-én Szabadkán a kormányzó ur főmértéke megszegte az 1941. év új magyar kenyerét, a vérrel visszaszerzett Bácska véréjékel kiérdemelt első magyar termésének kenyerét.

Az ország legelső gazdája, az újból magyar Szabadka lakóinak jelenlétében, de az egész ország magyarságának lélekbeni részvétele mellett, hálát adva a Mindenhatóknak, elismeréssel szoritotta meg a horgosi gazda kezén át az összes magyar munkás-kezeket és ezt mondta: „Jusson a kenyérből mindenkinek egyformán.” Ugyanekkor bűnös kezek kalászkokat gyujtottak fel Ujvidék és Zsablya határában. A magyar kenyér felséges ünnepével egyidőben indult el a bűnös kezek munkája, ez ellen a kenyér ellen, hogy „ne jusson” abból mindenkinek.

A harc ezek ellen a bűnös kezek ellen azóta immár egy év óta tart.

En a következő soraimmal a harcban elesett, megsebesült bajtársaknak akarok emléket és elismerést nyújtani a Csendőrségi Lapok hátsólapjain most, miután a miniszterelnök ur a hivatalos vizsgálat adatai alapján nyilatkozott a parlamentben a délvidéki eseményekről. Egyes mozzanatoknak időrendű felsorolásában és mind azoknak az eseményeknek a felemlítésével, ahol csendőrök meghaltak vagy megsebesültek, hű képet fogom adni a Csendőrségi Lapok olvasóinak a délvidéki események egy esztendőjéről.

Mint az eseményekben benne élő, részben emlékezetből, részben pedig az események összesítése alapján állítottam össze írásaimat, amelyben leginkább a Duna—Tisza szögletében történetekre tértem ki.

Amint a miniszterelnök ur is mondotta: „...közvetlenül a visszafoglalás után hónapokon át a Délvidéken csend és rend uralkodott.” Ennek a csendnek, ahogy fentebb említettem, július utolsó napjaiban vége lett. A „Magyar kenyér ünnepének” előestéjén négy hátizsákos gyujtogatónak indult merényletre Ujvidék mellett az egyik bukovinai székely telepes község gabonaasztal ellen és ezzel elindította a szabotázs cselekmények lavináját. Ugyanakkor Zsablya, Káty, Sajkásszentiván, Tiszakálmánfalva, Zombor, Szabadka, Óbecse határában

kénes gyufával telt dobozokat, petróleumos kőcsona tekerve, raktak a buzakeresztekbe.

Ezek a gyufakötegek a cséplőgépek dobjában tüzet fogtak és nem egy helyen lángra lobbantották a gabonaasztalokat és a cséplőgépet. Itt megemlítem a 94/1941. számú eseményösszesítésben is tárgyalt, eredménytelen fegyverhasználatot Divnics István, helyesen Divnin Kartala zsablyai kommunista ellen, mert ez a Divnin nemcsak a Zsablya környéki gyujtogatásoknak és kommunistáknak a vezetője volt, hanem a januári partizán-harcoknak egyik századparancsnoka is ő volt és a továbbiakban is nagy szerepet játszott a kommunisták vezetésében.

Augusztus hónapban a sorozatos nyomozások alapján a zombori nyomozó csoportnak sikerült a gyujtogatások tetteseit szerb egyetemi hallgatók személyében ellojni.

Szeptember 10-én éjjel az Ujvidék—titeli vasútvonalra Sajkásszentivánál kifűrészelt telefonoszlopokat fektettek a kommunisták vonatkiiktatási szándékából; a bajt csak a mozdonyvezető ébersége akadályozta meg. Ugyanekkor Felsőkaból község határában távbeszélőhuzalokat vagdosztak el és oszlopokat fűrészeltek ki. Ezt egy nappal később Ujvidéken is megisméltették.

Szeptember hó elején Ujvidéken zsidó és szerb leányok egy német könyvkereskedés kirakatablakát robbantották fel angol eredetű ekrazitölténnyel.

Szeptember 20-án Ujvidéken egy Böhm Livia nevű zsidó orvostanhallgató Kerekes Sándor csendőrnnyomozóra rálőtt pisztollyal, amidőn az igazoltatni akarta. Kerekes csendőr nem sérült meg.

Szeptember 22-én Ujvidéken Palotás Fe-

renc őrmester és Herczeg Vince csendőrnnyomozók fényes nappal vívtak tüzharcot egy kommunistával, akit súlyosan megsebesítve elfogtak és közben mindketten könnyebben megsérültek.

Ekkor már észlelhető volt, hogy az egész visszaszerzett területen, különösen Zombor, Szabadka, Ujvidék, Zsablya, Óbecse és Szenttamás környékén elkövetett

sorozatos szabotázs-cselekmények és kísérletek,

valamint röpiratszórások az egyre élénkülő kommunista mozgalom nyílt cselekményei.

Október 1-én éjjelkor Petróc, Okér, Tiszai Istvánfalva, Óbecse községek határában egyszerre gyulladtak ki a kenderkazlak és ezen az egy éjjelen másfélmillió pengő értékű kender égett el gyujtogatás által. A gyujtogatók leginkább a petróci és kiszácsi szlovák lakosság sorából kerültek ki. Egy hónapon belül elvették méltó bűntetésüket.

Kiszácsi községben két darab 110×90 cm nagyságú vörös zászló is előkerült. A zászlón sárló-kalapács és kommunista felirások voltak. A kiszácsi szlovák asszonyok és lányok varrták ki a zászlókat.

Október 5-én Ujvidéken egy kommunista találkán tüzharcban lőttek le a nyomozók egy kommunista vezetőségi tagot és egyet elfogtak. Ugyanakkor elmenekült két kommunista, az utjukat állni akaró Kecskeméti Ottó határőrsziszthelyettes agyonlőttek. Nyomozó nem sebesült meg.

Október 12-én Óbecsén Medve Sándor őrmester-nyomozó kommunistákkal vívott tüzharcban esett el. Ő volt az első csendőr-áldozatunk.

Október 18-án Tóth Mihály és Simon Ferenc zsablyai községi rendőröket igazoltatás alkalmával két kommunista agyonlőtte. A kommunisták közül az egyik halálosan megsebesülve másnap a csendőrök kezébe került.

Nóvember 7-én a zombori őrs, 9-én az újverbázi őrs, 19-én az óbecsei őrsök igazoltatások alkalmával fegyverhasználatok által fogtak el kommunistákat.

Nóvember 21-én a felsőkaboli őrs és az újvidéki nyomozó csoport járőrei együttesen tetek ártalmatlanná lövöldöző kommunistákat tüzharc során.

December 13-án került sor az első kommunista csoport elleni fellépésre, mikor is a csurogi őrs két főből álló járőre az egyik tanyán tiznél több partizánra akadt és velük tüzharcot vívott. Egyik részről sem volt sebesülés. Ekkor kezdett nyilvánvaló lenni, hogy az eddigi magatartásunkkal szemben most már

tevőleges fellépéssel kell számolni a kommunista partizánok részéről.

Csurog, Zsablya, Sajkásgyörgye, Mozsor községek határában a Tisza mentén elterülő nádasokban, elhagyott tanyákon csoportokban éltek partizánok és az említett községek lakossága élmezse, ruházta és pénzzel látta el őket. Egy ízben egy magyar ember tanyájáról juhot és sertést is loptak a partizánok. A helyi közigazgatási hatóságok jóhiszeműségét kihasználva, hiteles magyar igazolványokhoz jutottak sokan a partizánok közül. Nappal talán köszöntek is a csendőrök, éjjel pedig puskát ragadva a nádasokban szervezkedtek.

December közepén a partizánok utáni átkutatások nagyobb csendőri és kisebb honvédségi erők bevonásával folytak. Egy ilyen razzia alkalmával, december 18-án Zsablya határában esett el Szappanos Károly csendőr és sebesült meg Papp Sándor határőrsziszthelyettes.

A kommunisták felderítése a nyomozó csoporttal együttesen folyt és teljes volt a meggyőződés, hogy nagyobbarányú szervezkedéssel állunk szemben.

1942 január 4-én egy husztagu csendőrből és határőrsziszthelyettesből álló csoport fegyveres felderítés közben nem várt nagyszámú partizán csoportra bukkant a zsablyai határában. Az elfogni szándékozott partizánok helyett 45—50 tagu felfegyverzett bandával találta magát szemben a csendőrcsoport. A partizánok egyrésze a Bánáthól való volt. A csendőrök és partizánok között tüzharc keletkezett, amely a közben beérkezett csendőr- és határőrsziszthelyettesek bevonásával

a sötétség-beálltaig tartott és másnap újból folytatódott.

A január 4-iki harcok folyamán elesett Takács Ferenc csendőr, Gál Gyula próbacsendőr, halálosan megsebesült Nagy Lajos sziszthelyettes, csurogi őrsparancsnok, súlyosan megsebesült Kocsis András sziszthelyettes, zsablyai őrsparancsnok és könnyebben megsebesült Halász József törzsőrmester. A határőrsziszthelyettesek négy halottjuk és három sebesültjük volt. Megsebesült ezenkívül még két községi rendőr és meghalt egy nemzetőr. A partizánok megszámlált halottainak a száma kilenc volt és egy elfogott sebesült.

Január 5-én honvédkarhatalmi parancsnokság vette át a kutatások irányítását. Ezt a karhatalmat tetemes csendőrerőkkel erősítették meg. A vidék megtisztítása egész január hónapban tartott és ezen idő alatt egy honvédbajtársunk esett el és hét csendőr sebesült meg könnyebben. A partizánokat rejtegető és őket támogató lakosság közül többen estek el a harcokban. Megállapítást nyert, hogy a szerb karácsony napjára, azaz január 7-ikére nagyobbarányú felkelést szerveztek, amelynek első felvonása a zsablyai, csurogi, csendőr- és határőrsziszthelyettesek megrohanása lett volna és az így szerzett fegyverekkel megerősítve akartak Ujvidékre nyomolni a sajkás vidék kommunistáit.

A zsidók mindenben egyetértettek a felkelő partizánokkal és támogatták őket.

De nemcsak a nemzetiségek közül kerültek ki a partizánok, hanem magyar embereket is találtunk közöttük. Így január 14-én esett el a Bánáthól származó Molnár Gyula, aki a cikkem elején említett Divnin Kartala mellett a partizánok egyik vezetője volt.

A januári események, amelyekben a honvédség résztvett, a miniszterelnök ur által a parlamentben felolvasott hivatalos jelentésből ismeretesek.

A januári események után még három ízben vívtak tüzharcot az újvidéki nyomozó csoport járőrei Ujvidék uccáin és minden alkalommal kommunista vezetőségi tagok kerültek kézre. Ezek során könnyebben megsebesült Kelemen István őrmester-nyomozó. Ezenkívül Tapolján és Szenttamáson voltak még február hó folyamán fegyverhasználatok az őrsök tagjai részéről kommunisták ellen.

Május 2-án pedig Petróc községben egy zsidó kommunista igazoltatása alkalmával lelőtte Kovács András próbacsendőrt és Nagy János csendőrt súlyosan megsebesítette. Az őrs kivonult tagjai a zsidót a helyszínen agyonlőttek.

Junius hóban pedig a zsablyai őrs járőre használt fegyvert eredményesen egy kommunista ellen.

Ezekben igyekeztem összefoglalni a délvidéki egyévi események történetét. Természetesen ez csak a vázlata annak, amit az ottani csendőrök és nyomozók végeztek, de mégis felőle mindazt, amit a tisztánlátás szempontjából a Csendőrségi Lapok olvasói elé akartam tárni.

Hogy némi fogalmat adjak, megemlítem, hogy egyedül az újvidéki szárny területén 1941 július 26-tól 1942 május 1-ig több mint 60 szabotázs, kommunista bűncselekmény, fegyverhasználat stb. volt. A bácskai nyomozó csoportok pedig kb. 2800 kommunistával szemben folytatták le a nyomozást és a felszabadított Bácskában kb. 6500 beszervezett kommunista volt.

A bűncselekményeknek kommunista indító okai voltak és emellett könnyű volt ehhez megnyerni a szerb nacionalista eszmét. Természetesen összefüggésben álltak az események a szerbiai, horvátországi és az oroszországi partizánmozgalommal is.

A szemünk előtt lejátszódó szerbiai és horvátországi események bizonyítják, hogy mi lett volna a Bácskában is, ha a magyar csendőr és honvéd kellő időben és csirájában el nem fojtja a partizán-mozgalomokat.

Ezen a szemüvegen nézzük a délvidéki eseményeket, a hősi halált halt, megsebesült és sokat küzdő ottani őrsbeli és nyomozó csoportbeli bajtársaknak emléket és munkáját pedig megkülönböztetett tisztelettel őrizzük meg, mert mindnyájan azért küzdöttek, hogy a drága magyar vérrrel visszaszerzett bácskai rögök minél többet teremjenek és a kenyérből mindenkinek jusson egyformán.

Börtönbüntetésre ítélték egy szíváci árdrágítót

A zombori kir. törvényszék uzoratanácsának egyesbirája dr. Boldog Lajos, Winterstein Péter ujsziváci cementáru ké szítő- és kereskedő ellen hozott ítéletet ár drágító visszaélés vétsége címén: Winterstein 1942. januárjában az ujsziváci vasut-állomáson a közszükségleti cikket képező beocsinij Portland cementnek métermázsáját a megállapított 17.66 pengős ár helyett 19.26 pengőért, a beremendi Portland cement métermázsáját pedig az árkormány- biztos rendeletében megállapított 9.16 pengő helyett 13 pengőért árulta. A kereskedő azzal védekezett, hogy nem tudta a cement árát akkor, amikor azt áruba bocsájtotta, de később, mikor megtudhatta a hivatalos árat, a különbözetet visszafizett vásárlói- nak. Az uzorahíróság a védekezésnek nem adott helyett azzal az indoklással, hogy a kereskedőnek mindenkor tisztában kell len- nie a hivatalosan megállapított árrakkal.

Az uzoraegebisbíró Winterstein Péter árdrágítói visszaélés vétségéért 6 havi börtönrre 200 pengő pénzbírságra és 200 pengő vagyoni elégtételre ítélte, s arra kötelezte, hogy az ítéletet a zomborban megjelenő »Delvidék« című napilapban közzé tegye.

Az ítélet ellen úgy a védelem, mint az ügyész semmiségi panaszt nyújtott be.

A zombori piacon egyre élénkül a gyümölcsfelhozatal

A pénteki zombori hetipiác alkalmával a vidéki gyümölcsfelhozatal feltűnően élénk volt. Alma, szőlő, körte, szilva eddig még nem tapasztalt mennyiségben jelent meg a piacon. Az árak, a konyhakerti növények árát is ideértve, fokozatosan lemorzsolódnak. Az alma, szilva, körte és szőlő kilója a 0.40—0.80—1.20 pengős árak között váltakozott. A paradicsom kilója 15 és 25 fillér, a zöldpaprika darabja (első- rendű) 1 fillér, uborka 40 fillér kilónként, a burgonya kilója 20—40 fillér, a hagyma kilója 24—30 fillér között váltakozik. A vegyes zöldség, a nagy felhozatal folytán, erősen ingadozó áron kelt el. Ugyanígy a görög- és a sárgadinnye ára is a hatóságilag megállapított ár alá esett. A baromfi piac közepes felhozatal mellett igen élénk volt. A túró-, tejfel- és tojásfelhozatal még mindig nagyon gyenge, ezzel szemben a Tiszavidéken mindenütt kielégítő ezekből a cikkekből is a felhozatal.

Baranyából nagymennyiségű tüziát hoztak be Zomborba. Egy jól megrakott kocsi fért (kb. 9—12 métermázsá) 65—80 pengőt kértek.

Az egyre élénkülő felhozatal, úgy a gyümölcspiacon, mint a különféle termény piacon, fokozatosan lemorzsolja az árakat.

Korán kezdi

Egy 14 éves gyerek rablótámadása egy 12 éves kislány ellen

Kaposvárról jelentik: Kóvári István 12 éves fonyódi lakos Kaposvárra utazott, hogy meglátogassa édesanyját, aki a kór- házban fekszik. A látogatási idő letelte után miután a vonatindulásig még volt ide- je, kiment a strandra. Amikor hazafelé tar- tott, csatlakozott hozzá egy hasonló koru gyerek, aki a parkban rátámadt és elvette a nála lévő pénztárcát, amelyben 60 pengő volt, majd bezargatta a kis Kóvárit az út- menti patakba. Kóvári panaszt tett a stran- don az ott lévő detektívnek, aki a személy- leírás alapján hamarosan elfogta a tettest egy 14 éves gyermek személyében. Az el- járás megindult ellene.

A dohányosok

Férfiak és nők — könnyen megakadályozhatják fogaik elszne- sedését, ha azokat naponta rendszeresen ODOL fogpéppel ápolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fo- gakat, hanem fel is frissít s úde lefellelet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Uruguay „majdnem” hadviselő

Zürich, augusztus 28.

(Bud. Ért.) Montevideoi jelentések szerint hivatalos uruguayi részről kijelentették, hogy Uruguay „majdnem hadviselő állam”. Hegali tá- bornokot, az uruguayi hadsereg főfelügyelőjét a brazil fővárosba küldték, hogy beszélje meg a közös védelmi kérdéseket Brazíliával.

ÚJ AMERIKAI CSATAHAJÓ

Washington, augusztus 28.

(Bud. Ért.) Az amerikai haditengerészeti mi- nisztérium hivatalos jelentése közli, hogy vizre-

bocsátották az ujonnan elkészült 43.000 tonnás „Jowa” nevű nehéz csatahajót. Ez az első ilyen nagy hajója Amerikának.

RUHÁZATI KORLÁTOZÁSOK ANGLIÁBAN

Amsterdam, augusztus 28.

Lord Wolton közellátásügyi miniszter ki- jelentette, hogy Anglia kénytelen újabb korlá- tozásokat elrendelni a ruházati cikkek forgal- mában. A korlátozásokra a hajótér és nyers- anyaghiány adott okot.

Hogyan készül a német óriás-löveg?

A Sztalingrádot bombázó tüzérség látoga- tása közben került élénk egy hatalmas löveg: valóságos gyárnak nézett ki, s a kezelő-legény- ség úgy látszott rajta, mintha egy kolosszuson törpék foglalatokodnának. Valóban „kolosz- szus”; egyttal azonban a mai háboru egyik legtekéletesebben működő harci gépe.

Valaha — mint az akkori idők legszívó- sabb és legszilárdabb fémjéből — bronzból ké- szítették a lövegeket. Az ágyúöntés mérőldes léptekkel haladt — így azután a bronz hamar eltűnt a löveggyárakból, s helyét a megbizha- tóbb acél foglalta el, amint a kezdetleges kő- ágyugolyókat is kiszorították a vasból készült bombák és gránátok. A ma korszerű ágyúönt- vényt Krupp fedezte fel, aki a világháboru alatt csöndben megépített mozsaraival, a „Pá- rizs-lövegekkel” méltán keltett feltűnést. E lö- vegek 120 km távolságra is elhordtak, s röp- pályájuk a 40 kilométeres magasságot is elérte, noha-gránátjai olyan súlyok voltak, mint egy jól megtermett ló.

A világháboru szerencsétlen befejezése után sokáig hallgatott a központi hatalmak ágyúgyár- tása, s csak néhány esztendővel ezelőtt kezdő- dött újra.

A korszerű lövegek előállítására egyébként igen érdekes. Az anyagnak rendkívül kemény- nek és rugalmasnak kell lennie: ehhez má már az ugynevezett elektroacélt használják, amely a legkényesebb követelményeknek is megfelel. Öntés után a sajtolóba teszik, az eljárás célja sűrűbbre kovácsolni az anyagot, s öntés köz- ben keletkezett kristályos képződményeket ki- küszöbölni. Ezután következik a löveg legkénye-

sebb része, a cső. Itt bizony komoly igényeket kell kielégíteni, mert a csőnek rendkívül ellen- állónak kell lenni a lövés közben fejlődő gá- zok nyomásával szemben. Hogy a cső ellenálló- erejét növeljék, azt egy tulhevitett acélköpö- nyegbe teszik, amelynek belső átmérője hideg állapotban valamivel kisebb, mint a cső külső átmérője. Hevítés közben a külső acélköpönyeg kitér: utána gyorsan lehűtik, miáltal össze- húzódik és összprezseli az ágyúcsövet is. Ily- képpen azután a cső gázokkal szembeni ellenál- lása tetemesen megnő.

A kikovácsolt formát azután hatalmas for- gópadokon furják és csiszolják; majd hevítve olajfürdőbe mártják, ami edzi az acélt. Később újra hevítik, s ezzel az acél rugalmassága eléri a kívánt mértéket anélkül, hogy ez a tartósság rovására menne. Közben természetesen egész sor anyagvizsgálatot tartanak, s az ilyenképpen félig megmunkált cső akkor kerül további fel- dolgozásra, ha az anyagpróbák kielégítő ered- ményvel jártak.

Ezután készül el a cső „lelke”, a huzagol- lás: ettől függ a löveg lövőképessége és a cső élettartama, ennek megfelelően azután erre for- dítják a legtöbb gondot. De kell is, mert a lö- porgázok rendkívül gyors és nagyhőmérsékletű elégeése, valamint a löveg sebessége alaposan igénybeveszi a huzagolást. Végül következnek a befejező munkálatok: a löveg lafettákkal, irányzókészülékekkel, elsütőszerkezettel stb. va- ló ellátása, amelynek felszerelése után megint vizsgálat alá vetik az ágyút. És ha minden pró- bát kiállott — elhagyja a műhelyt, hogy betölt- se rendeltetését. (TEK)

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrészt tartoznak, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész) orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. VÁROSI UGYELETES ORVOS: Dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12. Tel. 96. UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Angval evőgyvszertár, Jókai tér.

A zombori autóbusz új utiránya. A gumihányra való tekintettel a zombori autóbusz hétfőtől kezdődően a Vadászkiút elöl a Városháza irányába indul a vasútállomásra, a köruton tehát nem halad át.

Súlyos balesetet okozott a felrobbant szódásüveg. Bajai tudósítónk jelenti: Egyik madarasi vendéglőben Loshob Mihály gazdálkodó kezében hirtelen felrobbant egy szódásüveg, amelynek szilánkjai olyan súlyos sérüléseket okoztak, hogy a mentőket kellett hívni. A szerencsétlenül járt gazdálkodót azonnal megoperálták, állapota igen súlyos.

Szünetel Zombor—Bezdán és Dunarév között az autóbuszforgalom. A MÁVAUT kirendeltségének értesítése szerint augusztus 27-től szeptember 2-ig a bajai főnökség összes vonalain szünetel az autóbuszforgalom. Így a Zomborból induló és Bezdán—Dunarévig közlekedő autóbusz is leállt.

Kibővítik a bezdáni gyógyfürdőt. Bezdánból jelentik: A felszabadulás óta a jódos gyógyfürdőt nap-nap után többen látogatják, úgyhogy szükségessé vált az épület kibővítése.

Ellopták a rendőr kerékpárját. Verbászról jelentik: Galambos Mihály rendőr kerékpárját, a kulai járásbíróház épülete elől ellopták.

Ellopták egy vagon kenyérfegyvet Törökországban. Ankarából Isztambulba egy vagonban ládába csomagolt kenyérfegyvet szállítottak. Ezt a szállítmányt vakmerő módon megdézsmálták. A vizsgálat megállapította, hogy a 70 ládából csupán 37 érkezett sértetlen állapotban rendeltetési helyére. A vizsgálat megállapította továbbá, hogy a jegyeket egy haydarpasai vasúti tisztviselő fivére adta el. Meg is tagálták nála a 2227 török fontot, amely összegért az elrabolt kenyérfegyvet eladta. Ugy az orgazda, mint a vásárló ellen megindították a büntető eljárást.

Az Oszlályorsjáték pénteki húzásán a 33819 sz. sorsjegy hetven ezer, a 66965 sz. ötven ezer, a 61490 sz. ötezer, az 5645 sz. négyezer, a 81284 sz. három ezer, a 31935 és 57858 sz. kétezer, a 18759, 29314, 30098 80196 és 83088 számú sorsjegy pedig ezer pengőt nyert.

Egy pár bakancsért egy hónapi fogház. A zombori kir. törvényszék büntetőbírája Kanizsai Ferenc 20 éves állásnélküli fiatal embert egy hónapi fogházzal büntetett, mert egyik szálláson, ahova ideiglenesen vette fel a gazda munkára, ellopta Elei Dragomir gazdasági munkás bakancsát. Az ítélet jogerős.

Bucsubál Csurogon. A csurogi Katolikus Ifjúság augusztus 30-án színelőadással egybekötött bucsubálat rendez a Keresztes Otthon kerthelyiségében. Színpad körül »Katica«, népszínmű három felvonásban. A tiszta bevételt a harcoló honvédek téli-ruha beszerzésére fordítják.

Vásár Ujverbáson. Az első őszi országos vásárt szeptember 6-án tartják meg Verbáson.

Egy csillag halálára

Csillag aludt ki... Fénye elsuhant s testvérei, az ékes Aldebarán, a szőke Sziriusz s a messi Lant busongnak most a testvér zord halálán.

Ott suhog már a nagy Kódok között, övé a fényév kétes messzesége; meghalt és minden gyászba öltözött s én is sirok, ha felnézek az égre.

Miért tűnt el? Vajon ki hívta őt? Titok, melynek nyitját csak maga tudja; de volt, de eltűnt és az eltűntöt könnyem kíséri most a messi utra...

RAICS ISTVÁN

FILM

NEMZETI:

DANKÓ PISTA

A világhírű magyar cigányprimás, nótaköltő: Dankó Pista életét és szerelmét mutatja be a film nagyszerű feldolgozásban. A darab igaz hogy már évekkel ezelőtt elkészült, de ilyenek azok a filmek, amelyeket mindig meglehetősen nézni, mindig végig lehet élvezni. A „Madár-vigardalol...”, a „Hamis a rózsám...”, az „Egy cica, két cica...” és a „Most van a nap lemenőbe...” kezdetű Dankó-nóták felejthetetlen szépségűek. A főszerepeket Jávör Pál, Simor Erzsébet és Lukács Margit játsszák. A reprim-film friss híradók kíséretében hétfőig marad a Nemzeti műsorán.

Ha nyaralni megy, vagy hosszabb időt tölt távol otthonától biztosítson betöréses-lopási kár ellen!

Beiratkozások a zombori Zeneiskolába. Az államilag engedélyezett zombori Zeneiskolába a beiratások szeptember 1-től 10-ig tartanak d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig. Előadó tanárok: Kiss János, Ruznyák Antal, Schlitter Janka, Waleth Stefánia, Dr. Sebestyenné Schmidt Erzsébet, Cuconics Jolán és Juhász Károly. Beiratási díj 5 pengő, havi tandíj 14 vagy 18 pengő. A zenei játékközpont díja 7 pengő. Az előadások az összes tanszakokon szeptember 10-én kezdődnek. Későbbi kezdés esetén is az egész havi tandíj kötelező.

Igazgatóság.

Topolyai hírek. Vörös Ferenc pénzbeszédőnek ellopták kerékpárját. — Földi József földbirtokos Emőd pusztán lévő tanyáján kendergyárat épít. — A népiszkolába a beiratás szeptember 1—3-ig tart a Bartha féle iskolában. A tanonciskolába való beiratás a templomtéri iskolában ugyancsak 1—3-ig tart, de csak délután 6—8 óráig. — A Leventezenekar hangszereinek beszerzésére újabban a következők adományoztak: Lebach János 200, Kiskároly János 165, Tilger Mihály 150, Gavanszki Testvérek 150, dr. Major József 100, Szücs és Halasi 100, Mikaska Mihály 100, Turmezey Béla 50, Puhalák István 50, Véber János 50, Fontányi Féliks 50, Csirik István 50, Hajtman Ferenc 50, Éter Antal 50, Juhász Ferenc 20, Tomik János 20, Péter András 20, Tóthiszaszeghy Márton 20, Udvardi Lajos 20, Tóthiszaszeghy István 20, Péter Lajos 20, Tölgyesi Péter 20, Vajcsena Lajos 20, Vadóc Lajos 10, Kisimre Károly 10, Csifcsák Károly 10, Fontányi István 10, Szokolai András 10, Tomik Károly 10 pengőt.

Egy tehén megmentette gazdáját a biztos haláltól. Komáromból jelentik: Szigetvári János patonyi gazdálkodó tegnap este kissé ittas állapotban ment állatait itatni. Amikor a kutból vizet húzott, megcsuszott és egyensúlyát elvesztette. Szerencséjére az egyik tehén nekiment és eltaszította, úgyhogy nem a magasvizállású kutba, hanem az egyik vajúba esett, ahonnan az egyik napszámos még idejében kimentette. Így a biztos halál helyett csak kisebb zúzódásokat szenvedett és tehenének köszönheti, hogy életben maradt.

Ablaklincsre akasztotta fel magát. — Schusztér Brunóné kispesti lakos, amikor néhány percre egyedül maradt, az ablaklincsre felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették és a mentők kikerkeztek, az asszony már meghalt. A 63 éves urinó gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tettét és már két héttel ezelőtt is öngyilkosságot kísérelt meg.

Súlyos motorkerékpárszerencsétlenség ért egy baranyai kereskedőt. Bezdánból jelentik: Súlyos szerencsétlenség érte Takács József baranyai kereskedőt. Takács motor kerékpárján igyekezett a Duna felé, s utközben az országút mellett húzódó vaskorlátnak hajtott. Az összeütközés következtében a kereskedő lezuhant kerékpárjáról és véresen terült el az út mellett. A járókelők csak hirtelen találtak rá, s azonnal be szállították a kórházba. Állapota súlyos.

Kultürest Ujverbáson. A DMKSz fiókegyesülete kultürestjét szombaton este rendezi meg a vasúti vendéglőben. Előadó Turmezei László budapesti gimnáziumi tanár. Az előadás tárgya: A magyarság 1918-óta.

Istenes község székelyeinek harangszentelése. A bácskai Istenes községben lakó székelyek augusztus 30-án harangszentelési ünnepet rendeznek. A szertartást Lajos Gyula pécsi kanonok végzi, az ünnepi beszédet pedig Ijjas József érseki biztos mondja. Istenes község székely népe ebből az alkalomból szeretettel hívja mindeazokat, akik a harangszentelési ünnepségen résztvenni kívánnak. A csatavéri vasutálló máson kocsi várják az érkezőket.

Cigaretta akart gyújtani — majdnem leégett a falu. Szatmárnémetiből jelentik: Az elmúlt napokban a délutáni órákban kigyulladt Merts György kővárhosszúfalui gazdálkodó csürje s a tűz hamarosan átcsapott a lakóházra, majd pedig az istállóra, onnan az ólra és a szénakazalra. Az egyre hatalmasabban feltörő tűz az egész falut fenyegette. A tűzoltók és a falu lakossága a késő esti órákig megfeszített munkával dolgoztak a tűz eloltásán, de már nem tudták megakadályozni, hogy át ne terjedjen özv. Takács Miklósné házára, amely Merts György házával és a melléképületekkel együtt teljesen leégett. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet Merts Mihály 7 éves kislánya okozta, aki titokban el akart szívni egy cigaretta a csűr padlásán s amikor meggyújtotta, az égő gyufától lángrollobbant a szalma.

Gogoly, a nagy orosz költő szülőháza a németek oltalma alatt áll. A napokban német részről hivatalosan közölték, hogy Gogolynak, a nagy orosz költőnek Mirgorod kerület Szorcsinzi nevű falujában levő szülőházát a megszálló német csapatok oltalma alá helyezték. A közlemény egyúttal megcáfolja a Reuter-Irodának azt a híresztelését, mintha a költő szülőházát a német csapatok lerombolták volna. Ujjonnan készült fényképfelvételek is igazolják, hogy Nikolaj Vasziljevics Gogoly szülőházának épségére német csapatok vigyáznak.

Nyilttér

E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget

««oOo»»»

Javitóvizsgázók figyelmébe!

Felhívom azokat, akik a zombori áll. gimnáziumban kötelesek javítóvizsgát tenni, hogy előzetes jelentkezéskor adják be indexüket és fizessenek be 25 pengőt (Vkm. rendelet!). A javítóvizsgák ideje:

I—II. osztály számára szeptember 1-én d. e. 8 órakor,

III—IV—V. osztály számára szeptember 2-án d. e. 8 órakor,

VI—VII—VIII. osztály számára szeptember 3-án d. e. 8 órakor,

a tanfolyamisták számára szeptember 3-án d. u. 3 órakor.

Zombor, 1942. augusztus 27.

Magassy Antal s. k. igazgató.

(P. H.)

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

48.303/alisp. 1942. szám.

I.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

a zombori vármegyei bérház építési munkáira éspedig:

- X—XIV. Asztalos, lakatos, mázoló, üveges, fa és vászonredőny munkára.
- XV. Fapadozati munkára.
- XVI. Burkoló munkára.
- XVII. Szobafestő munkára.
- XVIII. Vízvezeték és csatornázási munkára.
- XIX. Központi fűtés és melegvízberendezési munkára.
- XX. Erős és gyengeáramu villamosberendezés és felvonómunkára.

A részletes tervek a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban hivatalos órák alatt, továbbá Benedek Frigyes okl. építészmérnök, műegyetemi adjunktusnál, Budapest, Műegyetem megtekinthetők, illetve az összes ajánlati úrlapok beszerezhetők. Pályázni óhajtókat felhívom, hogy ajánlataikat „Ajánlat a zombori vármegyei bérház építési munkálataira” feliratu, kelően lepecsételt borítékban lezárva legkésőbb 1942. évi szept. hó 14. napjának d. e. 10 órára Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalához nyújtsák be. Az ajánlatok ugyanezen napon déli 12 órakor bontatnak fel, mikor is az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A vállalati összeg 2%-a a versenytárgyalási feltételekben a megadott részletezés szerint bánatpénzképpen letétbe helyezendő.

Zombor, 1942. augusztus hó 25-én.

A kiadmány hitelül:

Helényi s. k.,

vm. kiadó.

alisp. hiv. távol:

Lantos s. k.,

vm. főjegyző.

(P. H.)

—oooOooo—

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

48.303/alisp. 1942. szám.

II.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

a zombori csendőrségi épület és hivatali helyiségek építési munkálataira még pedig:

- X—XIV. Asztalos, lakatos, mázoló, üveges, fa- és vászonredőnymunkára.
- XV. Fapadozati munkára.
- XVI. Burkoló munkára.
- XVII. Szobafestő munkára.
- XVIII. Vízvezeték és csatornázási munkára.
- XIX. Erős és gyengeáramu villamosberendezési munkára.

A részletes tervek a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban hivatalos órák alatt, továbbá Benedek Frigyes okl. építészmérnök, műegyetemi adjunktusnál, Budapest, Műegyetem megtekinthetők, illetve az összes ajánlati úrlapok beszerezhetők.

Pályázni óhajtókat felhívom, hogy ajánlataikat „Ajánlat a zombori csendőrségi épület és hivatali helyiségek építési munkáira” feliratu, kelőképpen lepecsételt borítékban lezárva legkésőbb 1942. évi szept. hó 14. napjának d. e. 10 órájára Bács-Bodrog vármegye alispáni iktató hivatalához nyújtsák be.

Az ajánlatok ugyanezen napon déli 12 órakor bontatnak fel, mikor is az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A vállalati összeg 2%-a a versenytárgyalási feltételekben a megadott részletezés szerint bánatpénzképpen letétbe helyezendő.

Zombor, 1942. augusztus hó 25-én.

A kiadmány hitelül:

Helényi s. k.,

vm. kiadó

alisp. hiv. távol:

Lantos s. k.,

vm. főjegyző.

(P. H.)

Kedvezményes őszi pillangós takarmányvetőmag kiosztás

A m. kir. földművelésügyi miniszterium engedélyezte a kecskeméti mezőgazdasági kamarának, hogy 25%-os árkedvezményrel a folyó év őszen is oszthat si szőszösbükköny, pannonbükköny, őszi takarmányborító, biborhere és kétéves sonkoró vetőmagot. A szőszösbükköny mázsánkénti ára ab Budapest 137.— P., a pannonbükkönyé 64.— pengő, őszi takarmányborsóé 76.— pengő, biborheréé 180.— pengő, a kétéves sonkoróé 215.— pengő. Ebből az árból számítottik le a 25% árkedvezmény. A szállítási költségeket a földművelésügyi miniszterium viseli. A forgalmiadót és a kölcsönzsák betétdíjat a megrendelők fizetik.

A szállítás utánvételezés mellett történik. A szállító cég a feladáskor a kereskedelmi árból leszámítja a 25% árkedvezményt és a kedvezményes vételárat, a forgalmiadót, valamint a zsák betéti-díjat utánvételezi. A zsák betétdíjat visszatéríti a cég, ha a kölcsönzsákot címére visszaküldte a megrendelő. Az akcióban résztvehetnek 100 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó hivatásos kisgazdák és bérlők.

100 kg-nál kisebb mennyiséget nem szállítunk. Ezért a gazdaközönség irassa össze igénylését, az összeírást a község előljáróságával igazoltassa és az összeíró-íven írja meg, hogy milyen címre és milyen vasutállomásra kívánja a szállítást?

Minthogy a vetőmagvakat nehéz beszerezni, a megrendelők türelemmel várják be a vetőmagvak leszállítását. Azok, akik már igénylésüket bejelentették, előjegyezték és címükre a szállítás rövidesen megkezdődik. Minthogy korlátozott mennyiségű vetőmag áll rendelkezésünkre érdeke a gazdaközönségnek, hogy igénylését mielőbb küldje be a kamarához. Vételárat, vagy zsák-kölcsön díjat ne küldjenek a Dunatiszaki mezőgazdasági kamarához, mert a szállítás utánvételezése mellett történik.

**Szabadka baromfikeltető központ
Négyszáz baromfitenyésztési tanfolyamot tartanak télen az országban**

A népies baromfitenyésztés fejlesztése érdekében Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter baromfitenyésztési tanfolyamok tartását rendelte el. A tanfolyamokat a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete szervezi meg. Az ország egész területén az őszi és a téli hónapok folyamán négyszáz, hatnapos baromfitenyésztési tanfolyamot tartanak. A tanfolyam megrendezését kérő községek Erdély területén a földművelésügyi miniszterium kolozsvári kirendeltségéhez, egyebütt a vármegyei gazdasági felügyelőségekhez forduljanak. A közelmúltban alakult meg a Baromfitenyésztők Szövetkezete is, amelynek célja a korszerű baromfitenyésztés fejlesztésének eszközeit és munkáját egységes elvek szerint népszerűsíteni, propaganda-előadásokat rendezni és ismeretterjesztő nyomtatványok előállításáról és kiosztásáról széles körben gondoskodni. A Délvidék baromfitenyésztésének fellendítése céljából Szabadkán baromfikeltető központot állítottak fel.

Az új Európában nem lesznek már gabonaszidók, akik egész országok paraszt-ságát rendszeresen az utolsó csepp véréig kiszípolozták, akik a nekik eladósodott parasztoktól a gabonát összevásárolták gyálatos áron, hogy aztán bőséges nyereséggel exportálják. Az új Európában a parasztságnak végre tisztességes szerszámot és gépeket szállítanak, amikkel ennek a termékeny területnek erejét fel lehet tárni. A parasztnak továbbá olyan műtrágyát adnak, amivel szintén magásra fokozhatja a termelést. Végül a paraszt jó árat kap terméséért, úgyhogy maga is jó kenyeret ehetik és nem kell buzáját eladnia, hogy azután kukoricakásán tengődjön.

Az új Európa kenyérmagvakban is önellátó

A Berliner Bösenzeitung »A bumérang« című cikkében foglalkozik a washingtoni buzakonferenciával. Ezen a konferencián elhatározták, hogy a négy nagy gabonafelleggel rendelkező állam: az Egyesült Államok, Kanada, Argentína és Ausztrália buza termelésüket korlátozzák és amint a normális világgazdasági rend kialakul, kivitelezésüket kontingentálni fogják. Ez alkalommal tehát újból a medve bőrére ittak, mielőtt a medvét elejtették volna. Már pedig a medvét most biztosan nem fogják elejteni. Az első világháborút követő években Európa volt a világ legnagyobb gabonavásárlója. A mai Európának gabonatermelését csupán még 10%-kal kell fokoznia, akkor pedig autark lesz. Egyetlen buzaszemre sem lesz szüksége Kanadából, az Egyesült Államokból, Ausztráliából és Argentínából. És még nem is számítottuk bele az Európához visszatérj Oroszország termését. Európa gabonatermelésében még akkor is autark lesz, ha parasztjainak nagyrésze a jövőben nem kényszerül arra, hogy kukoricakásán, vagy köleskásán éljen, mint ahogy az némely dunai államban, vagy az Európai Oroszországban oly hosszú időn át történt.

Az európai szárazföld blokádja, amelyet az angolszász háborús bünösök kiagyalnak, hogy Európát térdre kényszerítsék, éppen az ellenkezőjét éri el annak, mint amit kiterveztek: az az eszköz lesz, amelynek segítségével Európa minden tengerentúli behozataltól függetlenítheti magát.

SPORT

Európa legjobb könnyűatlétái

(TEK) Még nem is olyan régen Amerika könnyűatlétái szinte megközelíthetetlenül álltak az élen. De már a berlini olimpiáson 1936-ban feltűnt, hogy mennyire feljavult Európa könnyűatlétikája. És ha most állhatna ki egy Európa-csoport Amerika ellen, talán győzni is tudna. Pedig éppen a három háboruban álló nemzet — Németország, Olaszország és Magyarország — atlétáiból kerülnének ki a versenyzők az alanti kimutatás szerint. Igaz, hogy a háborút csak közvetve érző Svédország jobb náluk is. Am lássuk az európai könnyűatlétika eredményeinek legujabb összeállítását:

100 méter: Mellerovicz (német) 10,5, Lehmann (német) 10,5, Osendarp (holland) 10,5.

200 méter: Mellerovicz (német) 21,6, Strandberg (svéd) 21,6, Monti (olasz) 21,6.

400 méter: Lanzi (olasz) 47,3, Ferassutti (olasz) 47,7, Harbig (német) 48,1.

800 méter: A. Andersson (svéd) 1:51,8, B. Andersson (svéd) 1:52,5, Hägg (svéd) 1:52,8.

1500 méter: Hägg (svéd) 3:45,8, A. Andersson (svéd) 3:49,0, Ahlsén (svéd) 3:49,4.

5000 méter: Nilson (svéd) 14:32,2, Oestbrink (svéd) 14:32,6, K. E. Larsson (svéd) 14:35,6.

10.000 méter: Pettersson (svéd) 30:19,4, Oestbrink (svéd) 30:20,8, Tillmann (svéd) 30:21,4.

110 méter gát: Lidman (svéd) 14,2, Zepernick (német) 14,8, Hidas (magyar) 15,0.

400 méter gát: S. Larsson (svéd) 53,4, Fromme (német) 54,6, Fenning (svéd) 54,9.

Diszkosz: Consoloni (olasz) 50,27 m, Tosi (olasz) 50,20 m, Németh (magyar) 50,07 m.

Gerely: Nikkanen (finn) 71,24 m, Várszeghy (magyar) 70,73 m, Pektor (német) 70,68 m.

Súlydobás: Woelke (német) 15,74 m, Bongen (német) 15,41 m, Fernström (svéd) 14,95 m.

Kalapács: Storch (német) 57,80 m, O. Lutz (német) 57,68 m, Ericsson (svéd) 56,14 m.

Mágasugrás: Compagner (olasz) 1,98 m, Langhoff (német) 1,94 m, Oedmark (svéd) 1,94 m.

Rudgrás: Kovács (magyar) 4,02 m, Glötzer (német) 4,00 m, Romeo (olasz) 4,00 m.

Távolugrás: Levente (magyar) 7,37 m, Wagemanns (német) 7,36 m, Pederzani (olasz) 7,36 m.

A Zentai AK Bezdánban

A Bajai TISE legyőzésével a Bezdáni SE tovább jutott a Magyar Kupa küzdelmekben. Ennek keretében vasárnap a Zentai A. K. kitűnő csapata látogat el Bezdánba. A két egyesületet régi sportkölcsönösök fűzik össze, azonban az idén a BSE kiesett a N. B. II.-ből, ahol a zentaiak tovább játszanak s így bajnoki mérkőzésen nem kerül össze a két csapat. A Zentai AK. jó formáját igazolja az, hogy vasárnap súlyos vereséget mért a szabadkai Bácskára. A bezdáni csapat is az őszi idény kezdetére lendült formába s így két jó csapat nmonás küzdelmének lehet szemtanúja a mérkőzés közönsége. A vasárnapi mérkőzésre mely délután 5 órakor kezdődik, sok néző várnak nemcsak Bezdánból, hanem a környékről is.

Vasárnap Topolván látszik a budapesti amatőr válogatott

Vasárnap Topolván a budapesti amatőr válogatott labdarúgó csapat játszik barátságos mérkőzést. A válogatott csapat vasárnap reggel indul el Budapestről. A szövetségi kapitány a csapatról a következőket mondotta:

— Olyan erős válogatottat állítottam össze, amelyik megfelelően fogja képviselni a fővárosi amatőr labdarúgást. Sajnos az NB I-ből nem vehettem számításba játékosokat, mert bajnoki fordulójuk van. Bár Berzi ma is NB I-játékosnak számít, noha

jelenleg nem szerepel az Újpest első csapatában. De bármely pillanatban visszatérhet oda. Nagy szeretettel megünnéltük a városra, a visszatért városba, ahol a helyi játékosokkal játszunk.

SPORTNIREK

A ZSE HIREI. A Zombori Sport Egyesület pénteken este 10 órai kezdettel a Zombori MÁV csapatával edzőmérkőzést tart a Városi Sporttelepen. A bajnoki őszi forduló előreláthatólag szeptember 6-án indul s erre való tekintettel a ZSE Lukács edző vezetésével, a rendszeres edzéseket a legszigorúbban tartja meg. Felszólítanak minden játékost, hogy az edzéseken pontosan jelenjenek meg.

Szombaton és vasárnap profiból mérkőzés lesz a Nemzeti Sportcsarnokban. A legjobb magyar hivatásos versenyzők indulnak ezen a viadalon. Előreláthatólag remek küzdelmekre van kilátás.

A magyar—svéd uszóversenyre valódi viadalt rendeznek vasárnap. Ennek az alapján jelölik ki a 4x200-s uszóstafétát, valamint a hátszó és a melluszó válogatottat. A vízpoló csapatot itt már hétfőn összeállítják.

Vasárnap kezdődik a balatoni sport hét. A minden évben nagy sikerrel megrendezett Balatoni Sport-hétet az idén vasárnap nyitják meg. Siófokon nagyszabású uszóverseny lesz. Ekkor bonyolítják le a 2000 méteres Balaton-bajnokságot. Az FTC és a MAC vízpoló csapata bemutatót játszik. — Ezenkívül lesz még motorverseny valamint kézilabda bemutató is.

A magyar evezős válogatott csapat szeptember 6-án és 8-án Luganóban szerepel. A legerősebb összeállításban utazik a magyar csapat Svájcba, ahol Európa legjobb evezőseivel fog mérkőzni.

LIVIAÉRT TETTEM

(35)

— Maga ismeri? Honnan?
— Kérem, mi már nyomoztunk a majomtalpu bandita után a Sambutti-féle kombinációban is.

A richmondi rendőrségi központ tudomásul vette a koporsó megtalálását és úgy intézkedett, hogy holnapra kell halasztani az üvegkoporsó megnyitását. Mivel Bert Bindon érsködött, hogy Livia Sambutti nemcsak hogy halott, de okvetlen gyilkosság áldozata is, sátrat kellett a koporsó fölé vonni és otthagyni két rendőr őrizete alatt a tó mellett. A vizsgálat majd meg fogja állapítani, maradt-e valami nyom az állítólagos gyilkosság után, vagy nem?

Jack Halley ismételt megajánlotta szolgálatait, de mindig elutasították a legkülönbözőbb ürügyek alatt.

Halley mérgeződött. Nem akart elmozdulni a Silver-Lake rendőrségi, szellős sátra mellől. Nagyon rossz sejtelméi voltak, de nem tudta volna magyarázatát adni az ijedelmeinek. Minden negyedórán kifutott a Victoria-boulevardra és izgatottan leskelődött a távoli Newyork fénykévéi felé, nem bukkan-e fel arrafelől Dunny felügyelő autója?

Csupa csillag volt az ég és csupa reszkető fényű villanylámpa a richmondi vidék a Silver-Lake körül, amikor végre megismerte Jack Halley füle a felügyelő szirénáját. Az autó elé ugrott, kézzel-lábbal integetett és csakugyan sikerült Dunny felügyelőt megállásra bírnia. Vagy tíz percet töltöttek azzal, hogy Halley mindenről a lehető legnagyobb részletességgel beszámolt és ezt a tíz percet sohasem bocsátotta meg később Dunny felügyelő Halleynek.

A boulevardon szembefutott velük egy csukott, nagy fekete automobil. Szemmeláthatólag a komphajók állomása felé igyekezett Sanct George felé. Ők halkán beszélgettek és Dunny felügyelő szokása szerint meg-megismételte azokat a részleteket, amiket különösképpen meg akart jegyezni magának. Sohasem velt elő jegyzőkönyvet, hogy az adatokat sorakoztassa és sokak szerint ezért hibázott annyit a nyomozásoknál. De Halley mindent jegyzett, ötleteket, nyomokat, szavakat, elképzeléseket.

Most is, beszéd közben elővette a jegyzőkönyvét, aztán mehökkenne állt meg a kezében a töltőtoll. Mintha szeretett volna beleírni valamit, amit nem jól látott az előbb.

— Pa, 21—AC—7220, — jegyezte meg egykedvűen a felügyelő.

— Köszönöm szépen, — dadogott Halley. Igazán nem is tudom, miért jegyzem fel ennek a kocsinak a számát, amikor sokkal fontosabb dologról van szó. Nem láttam jól, de felügyelő ur is, úgy látom, megnézte a számát.

Dunny dörmögött valamit és megegyeszer a kocsi után nézett, amelynek azonban már a nyomat sem látta a Victoria-boulevardon. Megdöbben pillantottak össze. Hiszen a boulevardon a tomkinsvillei házak villanylámpáig el lehetett látni egyenes vonalban, káposzta- és salátaföldek között! Hová lett az a kocsi? De aztán a felügyelő is elnevette magát. A hátsó ülés elől pedig elődugta okos fejét egy tarkafoltos, hatalmas kutya.

— Mi már mindenütt rémeket látunk, Halley! Jobb lesz, ha az üvegkoporsó után nézünk, ha ugyan hozzá engednek! Azért is késtem, mert

felszereltem magam a központiak engedélyével.

Az autó újból futni kezdett és nagy kanyarodó után megérkezett a Silver-Lake titokzatos helyére. Még nem is szállott le Jack Halley, hogy a fák alá állított sátor irányába induljon, amikor hatalmas dörrenés reszketette meg a levegőt. Eléggé vékony lángoszlop szökkent a mágasba a sátor helyén és hirtelen lángot vetett a ponyva mindenfelé. Füstölt a kiszáradt fűtőmeg a Clove Road irányában, azonban a sátor mellett nem mozdult semmi, hogy elnyomja a tüzet és megmentse az üvegkoporsót!

Nem, a központiak engedélyére nem volt többet szükség, azt azonnal sejtette Dunny felügyelő. De ő már szemben állott néhányszor a majomtalpu banditával és megtanulta az óvatosságot.

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

Elveszett 9 hetes, fekete-fehér pöttves macska, a Bercsényi ut 20 szám alól. Becsületos megtaláló illó jutalom ellenében adja át a tulajdonosnak. a-2264-f

Beltéren magasfevű, parkettás fürdőszobás modern ház szép gyümölcsösrel és 13 hold prima szántó műút mellett utánvonosan eladó. Felvilágosítást dr. Veszelszky János irodájában adnak. a-2245-f

Traktorok, cséplők, ekék, komplett garnitúrák és külön is eladók. Németh Varga István, Bácsgyulafalva. a-2265-f

HONVÉDEINKNEK érmelegítők, harisnyák kötését hozott anyagból díjtalanul vállalom. Cim a kiadóban. a-gr.

Kifutófit, vagy leányt, inast, fizetéssel felveszek. Szüier Imre könyvkereskedése. Zombor. a-2257-f